

glødende Entusiasme og Skønhedsglæde henriver og henrykker mig mod min praktiske Forstands Vilje; hun vederkvæger mig og stiller min Sjæls Længsel efter Ild og Varme.

Svært følt massivt og „kropsligt“ tager V. N. paa de „nøtningerne“, hvori han analyserer Lykken. Han siger, at Nydelsen er en Øjeblikkets Foreteelse, der balancerer paa det smalle Plan mellem det forudgaaende Begær og den efterfølgende Slæppelse — man skulde ikke tro, at det ulykkelige Menneske nogen- tid havde følt sit Hjerte banke i den glade Forventning om en god Nydelse eller nogen- tid havde følt det svulme af styrkende Fylde efter en stor aandelig Nydelse.

Nej — denne Mand er og bliver før mig en tarvelig Mand, ret et hjemmegjort Hver- gængsmenneske, trællesindet i sin Avtonsetstro. Vistnok har det været hans Mening, at han vilde være fuldt retfærdig med Ellen Key, men han savner den Visdom, som behøves for at kunne være retfærdig. Det beundrings- værdige Mod, hvormed hun udtaler sine dri- stige Tanker, kalder han for „den naive År- lighed, hvormed hun blotter sig“. Han fra- kender hende Evnen til at gøre Læseren godt, noget han ikke kan vide om; men har hun i alt Fald gjort overordentlig meget godt. Men han er morsom i sine Klager over den „smidige rørlighed“, hvormed hun trodser hans pedantiske Bestræbelser for at bringe hende „paa Formler“. M. N.

Sandhedens Ret.*)

II.

Dersom Hovedspørgsmaalet var det, om den ugifte Moder i ethvert Tilfælde kan og bør tvinges til at vedgaa, hvem der er Fader til hendes Barn, da var der ikke meget at forhandle om; thi det maa indrømmes, at Tvang her vanske- lig lader sig gennemføre. En Kvinde kan jo altid bide sin Tunge af, før hun aabenbarer, hvad hun ikke vil ud med. Men Tyngdepunktet ligger i denne Sag formentlig paa et andet Sted. I Følge det Forslag, Castberg for nogle Aar siden indbragte i det norske Stor- ting, og det, Emil Jørgensen i 1885 fremsatte her paa Dansk Kvindesam- funds Vegne, skal Retten til Faderens Navn følges af Arveret. Det, disse Forslag tager Sigte paa, er særlig Fa- derens Forhold til Barnet; det, de vil hævde er, at dette Forhold ikke pas- sende kan være afsluttet med et større eller mindre Pengebdrag under Bar- nets Mindreaarighed.

Men Arveretten, spørger vor ideali- stiske Modpart, Fru Plum, er den egentlige noget Gode? Eller har ikke snarere den de største Chancer for at blive til noget dygtigt, som ved, at han maa stole paa sig selv? I dette Spørgs- maal kan maaske vanskelig besvares af dem, der „nie sein Brød mit Thrä- nen asz“**). Saa meget synes dog ind- lysende og antydes ogsaa af Fru Plum, at er Arveretten ikke noget Gode, da bør den ophæves for alle. Saa længe dette ikke sker, vil den formue- løse være Proletar. Ofte er hans eneste Arv en Natur, der gør ham lige saa misfornøjet med sine Omgivelser som ude af Stand til at hævde sig over dem.

*) Forsinket af Mangel paa Plads.

**) Den der aldrig spiste sit Brød med Taarer.

Og Navnet, spørger ogsaa Fru Plum, kan ikke Moderens være lige saa godt? Nej ikke saa længe det betyder, at Barnet er som lidt velkomment i denne Verden, at dets eget Ophav ikke vil være det bekendt. Det kan være pin- ligt bemærke Fru Plum, for Moderen at give Barnet Faderens Navn, naar han har forladt hende. — Men intet Navn og ingen Hemmeligholdelse kan ophæve den Kendsgerning, at hun i Barnet har et Stykke ikke blot af sit eget Kød og Blod, men ogsaa af Fade- rens.

At der er et Forhold ogsaa mellem Faderen og Barnet, Erkendelsen heraf, mener jeg, vi skylder Kulturen; og det forekommer mig at være en Raahed, en Levning af Fortidens Bar- bari, naar Loven gør dette Forhold afhængigt af, om Barnet er kommet til Verden indenfor Ægteskabets lunende Hegn. Skal maaske Faderen gaa forbi sit Barn og lade, som om han ikke kender det? Skal han maaske wide, at det synker fra Trin til Trin, uden at han kan tage det i sine Arme og søge at holde det oppe? Skal han selv undvære den Glæde og Støtte et velopdraget Barn kunde være for hans ældre Aar? Og hvorfor? For at opretholde et Skin af Anstæn- dighed, der som oftest ikke narre nogen, det skulde da være den, der er mest interesseret i at eje Mandens fulde Fortrolighed, hans Hustru. Sand- heden har dog altid den Fordel frem for „Hemmeligheder“ og „Fortiølsel“, at den giver den naturlige Følelse større Raaderum, og er dog ikke dette meget værd?

Dersom der ikke er noget Blodsbaand mellem Fader og Barn, da er Ægte- skabet uhjælpelig dømt. Men dette ønsker Fru Plum ikke at forhandle med os. Lad mig da slutte med at tiltræde hendes egne Ord: Det gaar ikke an at gavne en Del af Menne- skheden ved at skade og forurette den anden; jeg vil blot tilføje: selv om denne er i Mindretal og paa Forhaand den, der er svægest udrustet i Kampen for Tilværelsen.

K. F.

Plantefarvning.

Særlig med Henblik paa Gobelins- vævning og Husflid.

Det gaar med den gode gamle Plantefar- ving, at den ægte med de rene og holdbare Farver, som det gaar med de „gode gamle“ Violiner fra Cremona: Kunsten er glemt; man søger og søger og nu og da dukker Rygtet op om, at man for de sidste Ved- kommende har fundet snart den Lak, snart den Træsart eller den Fremgangsmaade, der frembragte de vidunderlige og hidtil uopnaaede „Cremonesere“; men til Dato har Rygtet løjet.

Større Held synes derimod at følge de Bestræbelser, som Nutiden gør for at genfinde den tabte Plantefarvingskunst; og dette er saa meget mere glædeligt, som det er en Sag, der ikke alene vil komme nogle faa udvalgte til Gode, men som ogsaa kan have en ikke ringe nationaløkonomisk Betydning.

Højhjemme, hvor vi med den genop- vaagnede Sands for Hus og Husflid har rige-

lig Brug for holdbare og dog billige Farver, har man endnu ikke hørt om Forsøg paa dette Omraade. Men i Norge har Frk. Hilda Christensen allerede længe virket for Frem- stillingen af Plantefarver og for Anvendelsen deraf, saa at de nu har faaet Indgang i baade store og smaa Hjem. Materialet er let til- gængeligt; det findes overalt. paa Mark, i Skov, paa Strand, og det kan opsamles af ethvert Barn.

Eksempelvis skal anføres, at alle Slags rent grønne Farver faas af Birkeløv og Indigo, medens Lyng giver olivengrønt og Porse graagrønt. Endvidere, at holdbare gule Farver faas af Birkeløv, Lyng, Skedeskud, Æblebark og Birkeris; graa og graalige Farver uddrages af Smelde, Melbær samt af Barken paa Birk og Hæg; Jaunne og Bridsel leverer mørke- blaat, Syre og Bridsel absolut ægte sort. Brune Farver, lige fra de mørkeste til de næsten gule faas af Sten-, Gran- og Renlav, samt af Enebær og Troldhæg. Til rødt har man forskellige, mindre kendte Planter, som efterhaanden fremdrages; mest bruges Krap men den i Handelen almindelige er oftest saa blandet med Lerjord, at Farven vanskelig bliver klar; det er da ret rimeligt, at det vil lønne sig at dyrke den selv, ligesom det oftere skete i gamle Dage.

Ved fortsatte Bestræbelser vil endnu flere Farver kunne indvindes af hjemlige Planter, og ganske særlig har man Opmærksomheden henvendt paa alle Sorter Bark og Løv, fordi man ved, af de har været benyttede ved Fortidens holdbare Farvning.

At enkelte af de kemiske Farvestoffer kan være ægte, skal ikke nægtes; men i saa Fald er de saa kostbare, at de ikke naar til Smaa- folk; disse maa da tage til Takke med de billige, smagløse og uholdbare Pakfarver, og dem er det, man nu vil fortrænge ved Plan- tefarvningen, der er baade smuk, billig og let at udføre, da den saa at sige kan gaa Haand i Haand med den daglige Husgerning; mange af de skønneste og holdbareste Farver skal ikke skønne koge, blot i længere Tid holdes varme i en Høkkasse eller en Ovn.

Ser man hen til den korte Tid, der endnu er anvendt paa at genfinde Fortidens tabte Farvemaade, har man al Grund til at være tilfreds med hvad der er naaet. Men Arbejdet mødes med Mistro af mange, og med Frygt for Konkurrence af andre, hvorfor selv det mindste Uheld med Held kan blive anvendt mod dets Forkæmpere. De i Øjeblikket nær- mest interesserede skulde synes at være dem, der giver sig af med den sene og kostbare Gobelinvævning samt lignende Arbejder, beregnede for mere end eet Slægtled, hvorfor det i høj Grad kommer an paa at have Farver, der trodser Sol og Vand. Men ogsaa almin- delig Husflid og den lille Industri maa kunne finde sin Regning derved.

Dette er da en Sag, som fortjener vore foretagsomme Dampers Opmærksomhed.

H. Th.

Dansk Kvinderaad

har udsendt en Beretning om sin Virk- somhed i de sidste to Aar. Det frem- gaar deraf, at Raadet omfatter 16 Kvindeforeninger, der hver især har Ret til at vælge to Delegerede; disse i Forening med 19 Enkeltmedlemmer udgør Raadet. Vi nævner først de 16 Foreninger med deres Delegerede: Dansk Kvindesamfund. Del.: Louise Nørlund, Ragna Schou. Cirklen. Del.:

Elisabeth Schiøtt, Thora Thoroddsen. Selskabet Fagskolen for Linnedsyning. Del.: Wilhelmine Rerup. Kvindelig Fremskridtsforening. Del.: Johanne Meyer, Mathilde Bajer. Jordemoderfor- eningen af 1893. Del.: Anna Hansen, Mathine Svehdens. Foreningen for Feriebørns Landophold. Del.: Birgitte Berg Nielsen, Sofie Rasmussen. Tegne- og Kunstindustriskolen for Kvinder. Del.: Elna Mygdal. De kvindelige Gold- og Sølvpolerere. Del.: Petrea Hølm, Frantzine Biener. Kommunererinde- foreningen. Del.: Anne Bruun, Anna Olsen. Hegnet. Del.: Thora A. Davidsen, Eleonore Knudsen. Københavns Kin- delige Gymnastikforening. Del.: K. S. Præstgaard, Ellen C. Becher. Hjælpe- fondet for arbejdsdygtige ugifte Kvinder. Del.: Julie Müller, Oliva v. Krogh. Den danske Pigeskole. Del.: Ida Falbe-Hansen, Hedvig Fibiger. Kommunererinderne Byggeforening. Del.: Birgitte Lund, Karen Hansen. Det hvide Baand. Del.: Charlotte Sannom, Kamilla Blom. Hus- mødreforeningen. Del.: Anna Hjort, Johanne Monrad.

Enkeltmedlemmerne er: Dagmar Schmiegelow, Maren Berg, Kirstine Frederiksen, Ida Falbe-Hansen, Caro- line M. H. Herding, Elly Nienstædt, Charlotte Norrie, f. Harbou, Anna Schreiber, Wilhelmine Rerup, Henni Forchhammer, Alexandra Møller, Ada Frederiksen, Randi Berg, Magdalene Wigelsen, C. M. Opffermann, Karen Jensen, Palline Bagger-Weis, Sofie Andersen, Isabel Howitz.

Af staaende Udvalg har Raadet føl- gende: Udvalget for D. K. R.s Central- bureau. Formand: Charlotte Norrie, f. Harbou. Presseudvalget. Formand: Henni Forchhammer. Børneudvalget. Formand: Johanne Blom. Udvalget for Fred og Voldgift. Formand: Mathilde Bajer.

Den Virksomhed, som er udfoldet af de fire Udvalg, er vel kendt af vore Læsere. Vi forbigaar derfor Forman- dens Redegørelse herfor, saavel som for de ti Møder, der er afholdt i Raadet i de to Aar, Beretningen omhandler. Ved det sidste trak Johanne Blom sig tilbage fra Stillingen som Næstformand, der saa vidt vides siden er bleven be- sat med Fru Lund. Ved Slutningen af Formandens Beretning hedder det:

Vi opfordrer enhver, der interesserer sig for vore Formaal, til at være med at virke for Kendskab og Tilslutning til D. K. R. baade i Hovedstaden, i Provinsbyerne og paa Landet. Ganske særlig opfordrer vi Foreninger (i hvis Ledelse Kvinder har Del) i de større Provinsbyer til at slutte sig til den i lokale Forbund og saaledes tiltræde D. K. R.

Splittede kan vi kun udrette lidet, samlede bliver vi en Magt.

Af Centralbureauets Beretning skal vi fremhæve følgende:

Centralbureauet har i den forløbne Tid besvaret Forspørgsler og Henvendelser fra Danmark, Norge, Sverige, England, Holland, Italien, Østrig og Amerika. Enkelte af de be- tydeligere Spørgsmaal, til hvis Løsning Cen- tralbureauet har medvirket, skal omtales lidt nærmere.

I Anledning af den almindelige Værnepligts Indførelse i Sverige henvendte Sveriges kvin- liga Fredsförening sig i Foraaret 1901 til Centralbureauet for at søge tilvejebragt nogle Udtalelser om, hvilken Indflydelse Tjenestetiden over paa de unge Mænd i legemlig, aandelig

Barne pige, hvis Selskab man saa flit- tigt har søgt de sidste Aftener, skulde have optraadt som den belærende og langt klogere end min lille Pige? — Ja, jeg ser, at jeg har gættet rig- tigt! Og din ny Rødme fortæller mig, at det du før rødmede over, var dine egne Tanker — Tanker, som du synes, du ikke kan være bekendt.

Alma trak sin Arm ud af Mode- rens og vilde være løben sin Vej, om Moderen ikke havde grebet hendes Haand og trukket hende med sig ned paa en Bænk, der stod tætved.

„Kære Alma!“ begyndte Moderen igen, „Lad os tale alvorligt sammen. Jeg burde nok have gjort det for længe siden; nu ser jeg, at ingen Tid maa spildes. Du er jo nu en stor Pige, der maa vide Besked om disse Ting, og det er din Moder, der skal sige dig det. Lov mig een Ting! Tal for Fremtiden aldrig med dine Skolekammerater og heller ikke med Barnepigen om den Slags Ting! Se dig hellere om i Naturen; gør dig dine Tanker om alt, men kom til mig med dem. Jeg skal, snarest mulig, svare dig. Een Ting maa du mærke

dig: Intet af det, som Gud har skabt og indrettet, er urent!“

Medens den unge Moder alvorligt sagde dette, saa hun paa nogle Planter, hun havde plukket, medens de gik rundt i Havens Gange. Der var en hvid Tulipan derimellem. Hun rakte sin lille Datter den og bad hende se nøje paa den.

Alma gjorde det, men vidste ikke, hvad hendes Moder mente dermed. Hun vilde give hende Blomsten til- bage; men Moderen sagde: „Nej, nej — vi er ikke færdige med den, Alma. Nu skal jeg forklare dig, hvad jeg mener. Blomsten er Billedet paa noget af dette, som vi skal tale om, — nej, den er mere end et Billede, den er Tingen selv. Men lad os til at be- gynde med, dog blive ved Billedet. Saa vil jeg kalde de 6 hvide silke- bløde Blade for et Hus, et Hjem. Inde i dette boer To, — en Mand og en Kvinde. De er skabte for hinanden, den ene kan slet ikke undvære den anden.

Hustruen — „Moderen“ — ser du, det er den ranke lille Person midt i Blomsten; det tredelte „Ar“ foroven

er hendes Hoved med Mund, Øjne og det hele. Manden — „Faderen“ der imod, det er de 6 „Støvdragere“, der breder sine Arme ud, som for at favne hende.

Nu sker der en vidunderlig Ting — og dette findes overalt i Naturen. „Arret“ aabner sig for „Støvet“, for disse uendelig smaa Celler, som paa deres Vej ned gennem Griflen forener sig med Æggene, omdanner disse til „Frø“, og er i Stand til at frembringe nye, levende Væsener.

Naar dette er sket, vil du se, at Blomstens „Frugtknude“ bliver større Dag for Dag — ja, saaledes som du nu ser, at ogsaa jeg — din Moder — „lægger sig ud“ for hver Dag, der gaar. Jeg bærer — ligesom Blomsten i sin Frugtknude — det nye Liv inden i mig; jeg giver det Næring ved mit eget Liv og Blod, føler det røre sig under mit Hjerte — en Del af din Fader og mig, en Frugt af vor inder- lige Kærlighed — den, som sætter en Kvinde i Stand til at give sig ganske hen til den Mand, hun elsker.

Synes du, det var en „grim Hi- storie“ den, jeg fortalte dig om Blom-

sten? Synes du, at din Moder be- høver at skamme sig, eller at hendes lille Datter behøver at rødme paa hendes Vegne?

Alma var rigtignok som en blus- sende Rose under hele denne For- tælling; men hun saa dog sin Moder ind i Øjnene. Hun læste i dem, at det var sandt, hvad hun havde sagt: Intet af det skabte er urent.

„Det er ganske anderledes, naar du fortæller det, Mor“, hviskede hun.

„Ja, ikke sandt“, svarede Moderen glad, „lov mig ogsaa Alma, at du kun taler med mig om den Slags Ting; men tænk helst saa lidt som mulig derpaa. Du er endnu ikke saa gam- mel, at du behøver at vide alt; det maa være dig nok at vide dette, at Gud har indrettet dette: at Livet be- standig kan fortsættes, omtrent ens for baade Mennesker, Dyr og Planter. Hønen ved du, beholder ikke sit Æg i sig, men ruger paa det i 3 Uger, inden dens lille Kyllingebarn kommer ud, og saa viser den sine Smaa en saa rørende Omhu, at Jesus endogsaa har brugt den, som et Billede paa den beskyttende Moderkærlighed.